

Flygtningenævnets baggrundsmateriale

Bilagsnr.:	145
Land:	Gaza
Kilde:	Landinfo
Titel:	Rapport/Temanotat. Palestinerne på Vestbredden og i Gaza – Folkeregistrering og identitetsdokumenter.
Udgivet:	26. maj 2010.
Optaget på baggrundsmaterialet:	23. juni 2010.

Rapport/Temanotat

**Palestinerne på Vestbredden og i Gaza
– Folkeregistrering og identitets-
dokumenter**

Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon (Landinfo) skal som faglig uavhengig enhet innhente og analysere informasjon om samfunnsforhold og menneskerettigheter i land som Utlendingsdirektoratet, Utlendingsnemnda og Justis- og politidepartementet til enhver tid har behov for kunnskap om for å kunne løse sine oppgaver.

Landinfos rapporter og temanotater er basert på opplysninger fra både offentlige og ikke offentlige kilder. Opplysningene er innsamlet og behandlet i henhold til kildekritiske standarder. Kilder som av ulike grunner ikke ønsker å bli offentliggjort, er ikke nevnt ved navn.

Opplysningene som blir lagt fram i rapportene og temanotatene, kan ikke tas til inntekt for et bestemt syn på hva praksis bør være i utlendingsforvaltningens behandling av søknader. Landinfos rapporter og temanotater er heller ikke uttrykk for norske myndigheters syn på de forhold og land som rapportene omhandler.

© Landinfo 2010

Materialet i denne publikasjonen er omfattet av åndsverklovens bestemmelser. Uten særskilt avtale med Landinfo er enhver eksemplarfremstilling og tilgjengeliggjøring bare tillatt i den utstrekning det er hjemlet i lov.

Alle henvendelser om Landinfos rapporter kan rettes til:

Landinfo
Utlendingsforvaltningens fagenhet for landinformasjon

Storgaten 33 A

Postboks 8108 Dep

N-0032 Oslo

Tel: 23 30 94 70

Fax: 23 30 90 00

E-post: mail@landinfo.no

www.landinfo.no

Rapport/Temanotat: **Palestinerne på Vestbredden og i Gaza – Folkeregistrering og identitetsdokumenter**

SUMMARY

The Palestinians in Gaza and the West Bank, with the exception of East Jerusalem, are recorded in a population registry administered by the Palestinian Authority. However, all changes or additions to the registry need the formal approval of Israel. The Palestinian Authority is responsible for issuing passports and identity cards. There are some Palestinians residing in Gaza and the West Bank who are not registered in the population registry.

SAMMENDRAG

Palestinerne i Gaza og på Vestbredden, med unntak av Øst-Jerusalem, er registrert i et folkeregister som administreres av de palestinske selvstyremyndighetene, men alle endringer og tilføyelser må forhåndsgodkjennes av Israel. Selvstyremyndighetene er ansvarlige for å utstede pass og identitetsdokumenter. Det befinner seg enkelte palestinere i områdene som ikke er registrert i folkeregisteret.

INNHold

1. Innledning	5
2. Administrasjonen av Vestbredden og Gaza før 1993	5
3. De palestinske selvstyremyndighetene	6
3.1 Folkeregistrering i regi av de palestinske selvstyremyndighetene	6
3.2 Identitetsnummer	7
3.3 Familiegjennforening og uregistrerte med tilhørighet til Vestbredden eller Gaza ...	7
3.4 Identitetskort utstedt av selvstyremyndighetene.....	8
3.5 Pass	8
3.6 Palestinske pass uten identitetsnummer ("00-pass")	9
3.7 Bruken av jordanske reisedokumenter.....	10
3.8 Utenlandsreiser fra Vestbredden og Gaza	10
4. Palestinerne i Øst-Jerusalem.....	11
5. Palestinere med israelsk statsborgerskap – "israelske arabere".....	11
6. Referanser.....	12

1. INNLEDNING

Dette temanotatet omhandler de palestinske flyktningene på Vestbredden og i Gaza. Notatet beskriver hvorledes den offentlige folkeregistreringen fungerer, og gir en innføring i hva slags identitetsdokumenter og reisedokumenter de ulike gruppene av palestinske flyktninger benytter i dag. Notatet bør leses i sammenheng med Landinfos bakgrunnsnotat om de palestinske flyktningene i Midtøsten, og eventuelt tilsvarende notater om palestinerne i Jordan, Egypt, Syria og Libanon.¹

Temanotatet bygger dels på offentlig tilgjengelige informasjon, i form av trykte publikasjoner og publikasjoner på internett, og dels på samtaler med akademikere og representanter for internasjonale organisasjoner og lokale menneskerettighetsorganisasjoner foretatt i forbindelse med Landinfos tjenestereiser til de palestinske områdene i mars 2008 og juni 2009.

2. ADMINISTRASJONEN AV VESTBREDDEN OG GAZA FØR 1993

Vestbredden og Gaza ble kontrollert av henholdsvis Jordan og Egypt frem til 1967 da Israel okkuperte områdene. Etter okkupasjonen foretok Israel en folketelling på Vestbredden og i Gaza. Basert på denne folketellingen ble det etablert et nytt folkeregister over den palestinske befolkningen. Det ble satt opp en egen okkupasjonsmyndighet, "The Civil Administration", som bl.a. utstedte oppholdstillatelser og identitetskort til palestinerne som ble registrert under folketellingen (HRW 2010, s. 22-23; Shiblak 1996, s. 40).

Palestinere fra Vestbredden og Gaza som flyktet, eller som av andre grunner oppholdt seg i utlandet når folketellingen ble gjennomført, ble ikke innført i det nyetablerte folkeregisteret og mistet retten til permanent opphold på Vestbredden og Gaza (Shiblak 1996, s. 40).

Palestinere som var omfattet av det nye folkeregisteret, men som reiste ut av områdene grunnet arbeid eller studier, ble slettet fra registret og nektet retur og permanent opphold på Vestbredden og Gaza dersom de oppholdt seg utenfor områdene over en viss tid. Ifølge Hassan Alawi i det palestinske innenriksdepartementet i Ramallah, samt representanter for en palestinsk menneskerettighetsorganisasjon som Landinfo snakket med i mars 2008, ble disse tidsfristene i begynnelsen satt til en uke. Fristene ble siden utvidet til fire uker. I 1976 ble fristene utvidet til ett år, og i 1982 til tre år. Anslagsvis 150 000 palestinere ble mellom 1967 og 1993 slettet fra registeret. De mistet dermed retten til permanent oppholdstillatelse i de okkuperte områdene fordi de oversittet returfristene satt av

¹ Enkelte palestinere bosatt i eller med bakgrunn fra, Vestbredden og Gaza benytter seg av jordanske eller egyptiske reisedokumenter. En nærmere beskrivelse av disse dokumentene finnes i temanotatene om palestinerne i Jordan og Egypt.

israelske myndigheter (Shiblak 1996. s. 40). Etter Oslo-avtalen i 1993 opphørte ordningen med begrenset mulighet til retur etter utenlandsopphold. De som tidligere hadde blitt strøket fikk imidlertid ikke vende tilbake.

3. DE PALESTINSKE SELVSTYREMYNDIGHETENE

I 1993 undertegnet Israel og PLO den såkalte Declaration of Principles, eller Oslo-avtalen, som banet vei for indre palestinsk selvstyre på deler av Gazastripens og Vestbreddens territorium fra og med 1994. Som ledd i avtalen, skulle Vestbredden og Gaza gradvis overføres til palestinsk kontroll. Den første myndighetsoverføringen fant sted i 1994 og omfattet Gazastripen² og Jeriko på Vestbredden. I 1995 ble ytterligere områder på Vestbredden overført til palestinsk kontroll. Man ble da enige om å dele inn Vestbredden i såkalte A-områder under full palestinsk kontroll, B-områder under sivil palestinsk kontroll, men med israelsk ansvar for sikkerhet og politioppgaver, og C-områder under full israelsk kontroll. A-områdene omfattet de store byene på Vestbredden.³ B-områdene omfattet mesteparten av den palestinske befolkningen på landsbygda på Vestbredden, og C-områdene omfattet de israelske bosettingene, israelske militære soner og mesteparten av Jordandalen. A- og B-områdene ble gjennom justeringsavtaler senere på 1990-tallet utvidet noe, men etter utbruddet av Al-Aqsaintifadaen i 2000 stoppet fredsprosessen opp, og dermed også overføringen av ytterligere landområder til palestinsk kontroll.

I følge den israelske siviladministrasjonen på Vestbredden ("Civil Administration of Judea & Samaria") som Landinfo snakket med i mars 2008, lever i dag 97 % av den palestinske befolkningen på Vestbredden i områder som formelt er under palestinsk administrasjon, dvs. A- og B-områder. Palestinske myndigheter har imidlertid ansvaret for å utstede identitetsdokumenter og pass til samtlige palestinere på Vestbredden, også de som bor i C-områder.

3.1 FOLKEREISTRERING I REGI AV DE PALESTINSKE SELVSTYREMYNDIGHETENE

I 1994 overtok de palestinske selvstyremyndighetene det israelske folkeregisteret over palestinere bosatt på Vestbredden og Gaza. Selve administrasjonen av registeret er delegert til Avdeling for sivile saker og pass (*al-Ahwal al-madania wal-jawazat*) i det palestinske innenriksdepartementet (Migrationsverket 2009, s. 54).

I tråd med fredsavtalen sitter israelske myndigheter på en kopi av det palestinske folkeregisteret. Kopien er til enhver tid oppdatert, og alle nyregistreringer, endringer og tilføyelser til registeret må godkjennes av Israel før de kan tre i kraft. Selvstyremyndighetene kan ikke gjøre tilføyelser til registeret uten israelsk

² Israel beholdt kontrollen med de israelske bosettingene, et industriområde nord på Gazastripen og en sikkerhetssone langs grensegjerdet mot Israel. I 2005 ble de israelske bosetterne på Gaza evakuert, men Israel har beholdt kontrollen over industriområdet i nord. De har også fortsatt å håndheve en sikkerhetssone langs grensen, samt beholdt kontrollen med luftrommet over Gaza og sjøterritoriet utenfor (B'Tselem u.å.).

³ Hebron ble delt i en palestinsk kontrollert sektor ("H1") og en israelsk kontrollert sektor ("H2") som omfattet de israelske bosettingene i sentrum av byen. For utenom de israelske bosettingene bor det om lag 30 000 palestinere i H2.

godkjenning. Det betyr bl.a. at de som ble strøket fra registeret av Israel mellom 1967 og 1993 ikke kan tilbakeføres (se kapittel 2). Israel godkjente en del nyregistreringer i perioden 1994 til 1997. Dette var i første rekke medlemmer av PLO og andre palestinere utenfra som fikk jobber i den palestinske selvstyreadministrasjonen og i selvstyremyndighetenes politistyrker, samt deres familiemedlemmer. En studie fra 1997 anslo at 60 000 palestinere hadde returnert til Vestbredden og Gaza mellom 1994 og 1997 (Lia 2006, s.185-186). Israel godkjente ikke nye tilføyelser til folkeregisteret etter dette, med unntak av familiegjeningssaker (se kapittel 3.3).

Følgende personopplysninger er registrert i folkeregisteret: Fornavn, familienavn, fars navn, farfars navn, mors navn, fødselsdato, fødested, kjønn, religion, sted og dato for utstedelse av identitetskort, adresse, sivilstand, navn på ektefelle og barn samt identitetsnummer på disse (Migrationsverket 2009, s. 54).

3.2 IDENTITETSNUMMER

Alle som er folkeregistrert får tildelt et unikt identitetsnummer (*raqam al-hawiyya*) som tildeles ved fødselen og beholdes livet ut. Nummeret indikerer at vedkommende har lovlig oppholdstillatelse på Vestbredden eller i Gaza. Nummeret står oppført på identitetskort, pass og andre personlige dokumenter utstedt av de palestinske selvstyremyndighetene. Identitetsnummeret består av ni sifre og begynner alltid med tallet 4, 8 eller 9.⁴ Nummer som begynner med tallet 4 indikerer at vedkommende ikke var registrert før 1993, men fikk tillatelse til å vende tilbake og bosette seg på Vestbredden eller Gaza midt på 1990-tallet (se kapittel 3.1), eller at vedkommende har blitt registrert gjennom familiegjening (se kapittel 3.3) (Migrationsverket 2003, s. 9).

I henhold til rådende israelsk praksis kan den som har en registrert palestinsk far eller mor, som er yngre enn seksten år og som befinner seg i de okkuperte områdene, søke om å få identitetsnummer (Migrationsverket 2009, s. 54).

3.3 FAMILIEGJENFORENING OG UREGISTRERTE MED TILHØRIGHET TIL VESTBREDDEN ELLER GAZA

Ifølge Hassan Alawi i det palestinske innenriksdepartementet i Ramallah, finnes det et stort antall uregistrerte personer i de okkuperte palestinske områdene som ikke er i besittelse av identitetsnummer, identitetskort og oppholdstillatelse. Ifølge en palestinsk menneskerettighetsorganisasjon som Landinfo snakket med i mars 2008 og juni 2009, er det nærmest umulig for denne gruppen å reise fra en del av Vestbredden til en annen grunnet det store antallet kontrollposter som de ikke har anledning til å krysse uten identitetskort. Alawi og menneskerettighetsorganisasjonen forklarte at de uregistrerte i første rekke er personer som på et gitt tidspunkt klarte å reise inn i de palestinske områdene på besøksvisum, men som israelske myndigheter ikke tillater registrert i det palestinske folkeregisteret. I de fleste tilfellene dreier det seg om palestinere fra Vestbredden eller Gaza som flyktet i 1967, eller som reiste ut av de palestinske områdene grunnet studier eller jobb på 1970- og 1980- tallet, og

⁴ Det finnes identitetskort som begynner med tallet 7. Disse kortene er utstedt av palestinske selvstyremyndigheter unilateralt til uregistrerte palestinere, og de er ikke anerkjent av israelske myndigheter (se kapittel 3.4).

som av den grunn ble strøket fra folkeregistrene av israelske okkupasjonsmyndigheter.

Mange av de uregistrerte har søkt familiegjening med registrerte palestinere, men venter på godkjenning av israelske myndigheter. Israelsk behandling av familiegjeningssakene har endret seg i takt med skiftende politiske forutsetninger. Ifølge Alawi ble de fleste søknader om familiegjening stilt i bero under mye av 2000-tallet, men i løpet av 2008 og første halvdel av 2009 ble mellom 35 000 og 40 000 søknader innvilget. 80 – 90 % av søkerne som fikk tillatelser innvilget befant seg på Vestbredden. De resterende befant seg utenfor de palestinske områdene. Nesten ingen av søknadene fra Gaza ble innvilget. I midten av 2009 befant det seg, ifølge Alawi, fremdeles anslagsvis 20 000 uregistrerte palestinere i de okkuperte områdene.

3.4 IDENTITETSKORT UTSTEDT AV SELVSTYREMYNDIGHETENE

Selvstyremyndighetene utsteder identitetskort til alle palestinere på Vestbredden og i Gaza som er registrert med identitetsnummer. Det kan søkes om identitetskort fra seksten års alder og er obligatorisk fra atten års alder. Kortene er lysegrønne⁵ og inneholder bilde og identitetsnummer samt følgende personopplysninger: navn, familienavn, fars navn, farfars navn, mors navn, fødselsdato, fødested, kjønn, religion og utgivelsessted. Personopplysninger er gjengitt på både arabisk og hebraisk. Baksiden av kortet er lyst rosa og inneholder et serienummer. Sammen med identitetskortet følger alltid en hvit datautskrift hvor navn og identitetsnummer på ektefelle og barn fremgår. Barn kan være innskrevet i både mors og fars datautskrift som følger med identitetskortene. Dersom man mister sitt identitetskort, kreves det personlig oppmøte for å få utstedt nytt. Det er ikke mulig å søke om nytt identitetskort fra utlandet (Migrationsverket 2009, s. 55).

Ifølge Hassan Alawi i det palestinske innenriksdepartementet, har selvstyremyndighetene utstedt identitetskort til palestinere på Vestbredden og i Gaza som ikke var registrert i folkeregisteret og som dermed ikke hadde formell oppholdstillatelse godkjent av Israel. Kortene ble utstedt av selvstyremyndighetene unilateralt uten Israels samtykke. Kortene kan benyttes innad i de selvstyrte områdene, med anerkjennes ikke av israelske myndigheter, og kan dermed ikke benyttes ved israelske kontrollposter på Vestbredden. Kortene skiller seg fra ordinære identitetskort ved at de har oransje bakgrunn i stedet for lysegrønn. Dessuten har de et ”fiktivt” identitetsnummer som begynner med tallet 7, i stedet for tallene 4, 8, eller 9 som ordinære identitetsnumre begynner med. Ifølge Alawi, ble kortene utstedt i 2006 og 2007. Etter dette stoppet man å utstede denne typen identitetskort.

3.5 PASS

Palestinere som er registrert med identitetsnummer kan etter søknad få pass utstedt av selvstyremyndighetene. Passet inneholder bilde, passnummer og identitetsnummer, og følgende personopplysninger: fullstendig navn, mors navn, fødselsdato, fødested, kjønn, yrke og utstedelsesdato. Nye palestinske pass, utstedt fra og med mars 2009 har svart omslag. Gamle pass, som fremdeles er i omløp, har

⁵ Identitetskort utstedt av israelske myndigheter før 1994 er oransje med personopplysninger kun på hebraisk.

olivengrønt omslag (Migrationsverket 2009, s. 56). Ifølge en kilde i de palestinske utenriksdepartementet som Landinfo var i kontakt med i mai 2010, er de nye passene gyldige for fem år ad gangen. De gamle passene utstedt før mars 2009 var gyldige for tre år. Det er ikke anledning til å forlenge gyldighetstiden ved å påføre dette med håndskrift og stempel. Utgåtte pass må eventuelt erstattes med nye.

Søknad og utlevering av pass skjer ved personlig oppmøte eller via stedfortreder. Personer som befinner seg utenfor de palestinske områdene må benytte seg av en stedfortreder på Vestbredden som kan levere inn søknad og hente ut pass på vedkommendes vegne. Stedfortrederen må ha skriftlig fullmakt fra søkeren. PLO-kontorer i utlandet bistår med søknadsprosessen. Kvinner kan ved fylte 18 år få pass uten sin formynders samtykke (Migrationsverket 2009, s. 56).

Etter at Hamas tok over makten i Gaza i juni 2007, kunne ikke lenger nye pass utstedes fra Gaza fordi regjeringen på Vestbredden har nektet å utstyre Gaza-regjeringen med nye blanke pass.⁶ Ifølge e-postkorrespondanse med en diplomatkilde i Jerusalem i mars og april 2010 og ifølge en tidligere ansatt i PA i Gaza (intervju i desember 2009), må palestinere i Gaza som ønsker nytt pass, enten søke via en stedfortreder på Vestbredden, eller levere inn søknaden til et av flere private kontorer som eksisterer i Gaza og som har spesialisert seg på å videreformidle slike søknadene til Vestbredden-regjeringens kontorer i Ramallah, samt å ta imot ferdige pass som sendes i retur. Disse private kontorene driftes for det meste av tidligere ansatte ved passkontorene i Gaza. Begge fremgangsmåter fungerer etter det opplyste uten større problemer.

3.6 PALESTINSKE PASS UTEN IDENTITETSNUMMER ("00-PASS")

Palestinske myndigheter utsteder også pass til palestinere som ikke er registrert med identitetsnummer og som befinner seg utenfor de palestinske områdene. Disse passene refereres til som "00-pass" fordi rubrikken hvor identitetsnummeret normalt står er erstattet med et nummer som innledes med to nuller. Passene har rødt omslag. De utstedes kun til palestinere, med unntak av noen få dignitærer som har fått palestinske pass etter presidentens fullmakt som en anerkjennelse for deres arbeid for den palestinske saken. Passene utstedes ikke til palestinere som befinner seg i de okkuperte områdene, heller ikke til uregistrerte. Grunnen til dette er at Israel ikke anerkjenner dem. De kan derfor ikke benyttes til å reise inn og ut av de palestinske områdene. (Migrationsverket 2009, s. 56). Søknad om 00-pass kan fremmes ved alle PLO-ambassader. PLO-ambassadene verifiserer at vedkommende er palestinere, og dersom han eller hun fyller vilkårene for å få pass, sender ambassadøren et anbefalingsbrev til innenriksdepartementet i Ramallah som så tar den formelle beslutningen om innvilgelse og utferdiger selve passet (Palestinian Ministry of Foreign Affairs u.å.). Utover dette eksisterer det, så langt Landinfo kjenner til, ingen formelle retningslinjer som stadfester hvilke kategorier av palestinere som kan få slike pass, og hva som kreves fremlagt av dokumentasjon i søknadsprosessen. Ifølge Hasan Alawi i det palestinske innenriksdepartementet i Ramallah, er slike pass å regne som en form for humanitær bistand til palestinere som ikke kan få

⁶ Ifølge Hassan Alawi i det palestinske innenriksdepartementet, har Hamas-regjeringen i Gaza i en del tilfeller forlenget gyldigheten av utgåtte pass med ett år ved å påføre et stempel i passet, men disse passene anerkjennes kun av Egypt og Saudi Arabia.

reisedokument eller pass fra andre stater. En kilde i det palestinske utenriksdepartementet forklarte for Landinfo i september 2009 at passene i første rekke utstedes til palestinere med opprinnelsen på Vestbredden og i Gaza som ikke lenger er registrert med identitetsnummer og som ikke kan få reisedokument fra andre land. Dette gjelder bl.a. mange av dem som reiste til Kuwait eller andre Golfstater på 1970- og 1980-tallet, og som ikke har muligheten til å returnere til Vestbredden, Gaza eller andre land. Palestinere med jordanske, syriske eller libanesiske reisedokumenter vil normalt ikke få utstedt 00-pass fordi de kan få reisedokumenter fra landene hvor de er bosatt.

3.7 BRUKEN AV JORDANSKE REISEDOKUMENTER

Før selvstyremyndighetene begynte å utstede pass i 1994, benyttet palestinerne på Vestbredden jordanske pass.⁷ Ifølge en diplomatisk kilde i Jerusalem som Landinfo var i kontakt med i januar 2010, er det fremdeles noen palestinere på Vestbredden som benytter jordanske pass, men bruken av slike pass blir stadig mindre vanlig, da alle som er registrert med palestinsk identitetsnummer kan få palestinske pass. Det finnes også palestinere på Vestbredden som er registrert med palestinsk identitetsnummer og som samtidig er jordanske statsborgere med jordansk familiebok og jordansk nasjonalitetsnummer. Disse kan teoretisk sett ha både jordansk nasjonalitetspass med nasjonalitetsnummer i tillegg til palestinsk identitetskort og eventuelt palestinsk pass.

3.8 UTENLANDSREISER FRA VESTBREDDEN OG GAZA

Israel tillater ikke palestinere fra Vestbredden og Gaza å benytte den internasjonale flyplassen i Tel Aviv. For befolkningen på Vestbredden er grenseovergangen mellom Vestbredden og Jordan, Allenby/King Hussein bridge, derfor den eneste mulige reiseruten ved utenlandsreiser. Selve grenseovergangen kontrolleres av henholdsvis israelske og jordanske grensemyndigheter, men ved utreise fra Vestbredden passeres også en kontrollpost bemannet av de palestinske selvstyremyndighetene før man ankommer den israelske grensekontrollen (Migrationsverket 2009, s. 26-27).

I Gaza har grensene i praksis vært stengt siden Hamas' maktovertakelse i juni 2007. Det finnes kun en grenseovergang, Erez, for persontrafikk mellom Israel og Gaza, men Israel tillater kun unntaksvis at palestinere fra Gaza får reise inn i Israel. Grenseovergangen mellom Gaza og Egypt ved Rafah, har også vært stengt siden juni 2007, men holdes åpen tre til fem dager per måned for et begrenset antall reisende. Egypt bestemmer alene når grensen skal åpnes og hvem som får tillatelse til å krysse. Åpningene kunngjøres normalt kun noen dager i forveien. Persontrafikken håndteres på ad hoc basis uten et transparent regelverk. For å få utreise fra Gaza kreves normalt at den reisende har oppholdstillatelse i Egypt, eller visum og billett til tredjeland. En del pasienter som er godkjent for medisinsk behandling i Egypt tillates også utreise (Migrationsverket 2009, s. 27).

⁷ Ytterligere informasjon om jordanske pass til palestinere finnes i Landinfos temanotat: *Palestinerne i Jordan – Statsborgerskap og reisedokumenter*.

4. PALESTINERNE I ØST-JERUSALEM

Østre deler av Jerusalem regnes som en del av Vestbredden og var jordansk territorium mellom 1948 og 1967. Da Israel okkuperte Vestbredden i 1967, ble Øst-Jerusalem annektert og innlemmet i Jerusalem kommune. Områdene ble ikke overført til palestinske myndigheter etter innføringen av selvstyreavtalen i 1994. Palestinerne som er bosatt i Øst-Jerusalem har derfor ikke palestinsk identitetsnummer, og er ikke omfattet av det palestinske folkeregisteret. Palestinerne bosatt i Jerusalem har i stedet israelske identitetskort. Kortene er blå og ligner de nasjonale identitetskortene som utstedes til alle israelske statsborgere (Migrationsverket 2009, s. 54-55; Home Office 2009, s. 110).

Ifølge ulike palestinske og internasjonale menneskerettighetsorganisasjoner, har israelske myndigheter innført et regelverk som begrenser palestinernes muligheter til å bosette seg eller å oppholde seg i Jerusalem. Palestinerne i selvstyreområdene har ikke lov til å reise inn i Jerusalem eller Israel uten særskilt tillatelse. Palestinere som er registrert bosatt i Jerusalem risikerer å miste sin "status" dersom de ikke kan bevise tilknytning til byen. Mange skal i årenes løp ha fått sine israelske blå identitetskort inndratt og blitt overført til de palestinske myndighetenes folkeregister. Israelske myndigheter registrerer bare en person som "jerusalempalestiner" dersom begge foreldrene er født i Jerusalem (Migrationsverket 2009, s. 54). Ifølge Ziad Hammouri, lederen for Jerusalem Center for Social and Economic Rights, som Landinfo snakket med i mars 2008, mister palestinere i Øst-Jerusalem sin "status" og oppholdstillatelse dersom de bor utenfor Jerusalem i mer enn syv år.

Palestinerne i Jerusalem kan ikke få palestinsk pass, men har muligheten til søke om israelsk laissez passer gyldig for to år ad gangen. Disse reisedokumentene kan benyttes ved utreise og innreise over den internasjonale flyplassen i Tel Aviv. De fleste palestinere fra Jerusalem har også jordanske midlertidige pass, såkalte T-Pass.⁸ Disse passene kan benyttes ved utreise og innreise over grensepasseringen mellom Vestbredden og Jordan ved Allenby/King Hussein bridge (HRW 2009).

5. PALESTINERE MED ISRAELSK STATSBORGERSKAP – "ISRAELSK ARABERE"

Om lag 150 000 palestinere ble boende innenfor områdene som staten Israel kontrollerte ved våpenhvilen i 1949 (Takkenberg 1998, s. 20). Denne gruppen av palestinere, og deres etterkommere er israelske statsborgere. De israelske palestinere eller "israelske arabere" som de også refereres til, får utstedt israelske identitetskort og, etter søknad, israelske pass på lik linje med jødiske borgere av staten Israel.

⁸ Ytterligere informasjon om jordanske pass til palestinere finnes i Landinfos temanotat: *Palestinerne i Jordan – Statsborgerskap og reisedokumenter*.

6. REFERANSER

Skriftlige kilder

- B'Tselem (u.å.). *The Gaza Strip*. Jerusalem: B'Tselem. Tilgjengelig fra http://www.btselem.org/English/Gaza_Strip/ [lastet ned 21. mai 2010]
- Home Office (2009, 6. august). *Country of origin information report. Occupied Palestinian territories*. Home Office. Tilgjengelig via UNHCR Refworld <http://www.unhcr.org/refworld/pdfid/4a802e2c2.pdf> [lastet ned 21. mai 2010]
- HRW, dvs. Human Rights Watch (2010, 1. februar). *Stateless again. Palestinian-origin Jordanians deprived of their nationality*. New York: HRW. Tilgjengelig fra <http://www.hrw.org/en/reports/2010/02/01/stateless-again-0> [lastet ned 21. mai 2010]
- Lia B. (2006). *A police force without a state. A history of the Palestinian security forces in the West Bank and Gaza*. UK: Ithaca press.
- Migrationsverket. (2009, 11. november). *Landprofil. Palestinska områdena*. Migrationsverket. Tilgjengelig fra <http://www.migrationsverket.se/include/lifos/dokument/www/09121080.pdf> [lastet ned 21. mai 2010]
- Shiblak A. (1996). Residency status and civil rights of Palestinian refugees in Arab countries. *Journal of Palestine studies*. Vol. 25, no. 3 (36-45). Tilgjengelig fra <http://www.jstor.org/stable/pdfplus/2538257.pdf> [lastet ned 21. mai 2010]

Muntlige kilder

- Diplomatkilde i Jerusalem. E-postkorrespondanse mars-april 2010.
- Hassan Alawi. Viseminister. Avdeling for sivile saker og pass. Det palestinske innenriksdepartementet. Samtaler i Ramallah i mars 2008 og juni 2009.
- Lt. Col. Avi Shalev, leder for internasjonale relasjoner. Civil Administration of Judea & Samaria. Samtale i Beit El, 6. mars 2008.
- Kilde i det palestinske utenriksdepartementet. E-postkorrespondanse i mai 2010 og samtale i september 2009.
- PA, ved tidligere ansatt. Gaza. Intervju i desember 2009.
- Representanter for en palestinsk menneskerettighetsorganisasjon. Samtaler i Ramallah i mars 2008 og juni 2009.
- Ziad Hammouri, lederen for Jerusalem Centre for Social and Economic Rights. Samtale i Jerusalem 5. mars 2008.